
Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets betänkande 2017:11

Gudstjänster och andakter på Svenska kyrkans webbplats

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2017:94 om poddsända gudstjänster och andakter på Svenska kyrkans webbplats. Utskottet ser att en satsning på att tillgängliggöra gudstjänster och andakter som poddsändningar ligger väl i linje med nationella nivåns nuvarande arbete och menar att arbetet med att tillgängliggöra och samordna arbetet kan skötas av den nationella nivån. Utskottet tror även att det är bra med gemensam plattform, struktur, lagring och distribution för poddsändningar och föreslår därför kyrkomötet att bifalla motionen i sin helhet.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2017:94, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2017:94, punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2017:94, punkt 3.

Motionens förslag

Motion 2017:94 av Hans-Olof Andrén, Gudstjänster och andakter på Svenska kyrkans webbplats

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att på Svenska kyrkans webbplats tillgängliggöra svenskkyrkliga poddradiogudstjänster varje sön- och helgdag.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att på Svenska kyrkans webbplats tillgängliggöra dagliga svenskkyrkliga poddradioandakter.
3. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillhandahålla församlingarna plattform, struktur, lagring och distribution för poddradioverksamhet.

Bakgrund

Kyrkan har en lång tradition av att använda sig av nya kommunikationstekniska lösningar för att nå ut till nya målgrupper och för att hålla kontakt med olika delar inom kyrkan. De senaste tio åren har det främst handlat om att följa med i utvecklingen inom sociala medier, ökningen av användandet av mobila enheter, smarta telefoner och streamade ljudfiler via podcast.

Podcast eller poddsändningar är ljudfiler som kan laddas ner till en dator eller telefon och skiljer sig från andra sätt att tillhandahålla ljudfiler genom att RSS-flöden används för ändamålet. Det betyder att filerna laddas ner automatiskt när ett nytt avsnitt publiceras och att filerna samlas och lättare kan hittas av användare. Den stora

fördelen med poddsändningar jämfört med andra ljudmedier är att det innebär i princip att man kan lyssna var och när man vill.

Tekniken som behövs för poddsändning är idag billig. Det räcker i princip med ett par mikrofoner och en smartphone eller dator. Beroende på antal mikrofoner och önskad ljudkvalitet ligger startkostnaden idag för ett grundpaket mellan ca 2 000 och 10 000 kronor.

Sedan tillkommer också kopplingen till en plattform där poddsändningsfilen publiceras för spridning via t.ex. Itunes som, t.ex. Libsyn, detta kostar ca 5 US dollar per månad.

Idag finns det ett 20-tal poddar som produceras inom Svenska kyrkan främst av olika församlingar. Den nationella nivån producerar ärkebiskopens podcast ”Prata till punkt med ärkebiskopen”. Där ärkebiskopen samtalar med olika människor om aktuella frågor.

Strategi för digital närvaro

I mars 2013 antog kyrkostyrelsen en strategi för digital kommunikation och närvaro. Strategin lyfter fram att Svenska kyrkans digitala kommunikation ska vara aktiv, transparent, lyhörd och se varje människa. Den fastslår även att Svenska kyrkan ska arbeta aktivt med att ta fram och använda verktyg för att utföra de grundläggande uppgifterna även på digitala arenor.

Den digitala strategin betonar vikten av att vara kyrka på nätet och pekar på vikten av tillgänglighet.

Svenska kyrkan ska finnas där människor finns och vara tillgänglig de tider på dygnet då människor har behov av kyrkan. Personliga möten kan uppstå på många platser, exempelvis via sociala medier. Därför prioriteras kommunikation som möjliggör dialog och skapar engagemang. Svenska kyrkan har en hög ambition när det gäller tillgänglighet avseende till exempel: Språk, barn och unga, funktionsnedsättning, tid på dygnet och teknisk plattform

I strategin finns även övergripande vägval för externwebb, internwebb och sociala medier och den uttrycker en målbild gällande ansvarsfördelningen av digital kommunikation mellan kyrkans nivåer. Där föreslås att församlingen ska ansvara för att finnas närvarande på nätet via webbplats, intranät och sociala medier. Vidare föreslås att den ska bidra till helheten och delta i gemensamma satsningar via stift eller den nationella nivån.

Stiftet föreslås erbjuda församlingarna fortbildning, information och inspiration inom webb, intranät och sociala medier. Vidare föreslås att det ska samordna och marknadsföra gemensamma satsningar inom webb, intranät och sociala medier samt bidra till helheten och delta i gemensamma satsningar från den nationella nivån.

Den nationella nivån föreslås ansvara för att utveckla gemensamma system och arbetssätt för webb, intranät och sociala medier. Vidare att den ska utveckla system för insamling, erbjuda omvärldsspaning, analys och erfarenhetsutbyte samt ha regelbunden dialog med stiftet.

Tidigare behandling i kyrkomötet

I Kyrkolivsutskottets betänkande 2004:7 behandlades motion 2004:76 *Svenska kyrkans närvaro på nätet* i vilken det föreslogs att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att ta fram en projektplan och starta ett flerårigt projekt som kan samordna Svenska kyrkans närvaro på nätet. Utskottet angav i sitt betänkande att Svenska kyrkan måste finnas där människorna finns oavsett om det är fysiskt, på internet, i radio eller TV.

Men till skillnad från motionären som föreslog att Svenska kyrkan ska ta fram underlag för egen radio- och TV-kanal, menade Kyrkolivsutskottet att Svenska kyrkan bör samverka med befintliga kanaler. Med den strategin ökar kyrkan bäst sin möjlighet att vara en öppen folkkyrka som kommunicerar med människor oavsett om de är engagerade, kritiska eller tvivlande. Utskottet bejakade samtidigt intentionerna i motionen, om att samordna Svenska kyrkans närvaro på nätet, och föreslog därför att kyrkomötet skulle besluta att den redan pågående utredningen om samarbete med Lunarstorm även skulle omfatta en strategi för Svenska kyrkans närvaro på nätet. Kyrkomötet följde utskottets förslag till beslut.

I Kyrkolivsutskottets betänkande 2006:8 behandlades två motioner om fler gudstjänster och kristna program i Sveriges television och i Sveriges radio (2006:43 och 44) Utskottet menade att det är angeläget för hela kristenheten att gudstjänster och kristna program sänds i både radio och tv. Därför föreslog utskottet att kyrkomötet skulle uppdraga åt kyrkostyrelsen att via Sveriges kristna råd åter aktualisera religionens roll och plats i public service. Vilket också blev kyrkomötets beslut.

Under kyrkomötet 2009 behandlades tre motioner (2009:52, 57 och 78) i Kyrkolivsutskottets betänkande 2009:2, *Svenska kyrkans närvaro på internet.*,

I samtliga motioner betonades behovet av att öka Svenska kyrkans närvaro på internet, genom att projektera för en interaktiv mötesplats, genom att tillsätta en utredning om hur ”Jourhavande nätpräst” kan utformas och genom att ta fram riktlinjer alternativt policy för att utveckla, stimulera och öka Svenska kyrkans närvaro online. Utskottet delade motionärernas uppfattning att Svenska kyrkans närvaro på internet behöver utvecklas och samordnas.

Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag att med anledning av motion 2009:52 ge kyrkostyrelsen i uppdrag att skyndsamt införa en öppen interaktiv mötesplats som Svenska kyrkan erbjuder och tar ansvar för.

Senast som frågor om Svenska kyrkan på nätet var uppe till behandling var under 2014 års kyrkomöte. Kyrkolivsutskottet behandlade då en motion 2014:72 *Webbsända gudstjänster*. Utskottet konstaterade att arbete redan pågår men föreslog att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att intensifiera arbetet med att på ett samlat sätt tillgängliggöra webbsända gudstjänster. Kyrkomötet följde utskottets förslag till beslut. Under 2017 planeras uppdraget vara slutfört då ny teknik finns på plats och upphavs- och rättighetsfrågorna utredda.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2017:94.

Utskottet konstaterar med glädje att Svenska kyrkan följer med i teknikutvecklingen och ser att en satsning på att tillgängliggöra gudstjänster och andakter som poddsändningar ligger väl i linje med strategin för digital närvaro.

Poddsändningar är en enkel och förhållandevis billig teknik som många församlingar kan använda sig av. Utskottet menar att motionens förslag om att tillgängliggöra poddsända gudstjänster och dagliga andakter mer handlar om att uppmuntra och samordna än att producera och ser inga hinder att detta kan skötas av den nationella nivån. Utskottet anser att det är bra med gemensam plattform, struktur, lagring och distribution för arbetet och menar att det är viktigt att poddsända gudstjänster och andakter även finns tillgängliga där andra poddsändningar finns och inte enbart på Svenska kyrkans hemsida.

Utskottet föreslår kyrkomötet att bifalla motionen i sin helhet.

Uppsala den 5 oktober 2017

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Mattias Nihlgård, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Marie Nielsén, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Micke G Hästö, Niklas Grahn, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Camilla Persson, Lissandra Rickemark, Ulla Nordlien, Ove Stenlund, Arne Närström, Katarina Glas, Kjell Petersson, Elisabeth Kullenberg, Jerker Schmidt, Stig Eriksson, Anders Ahl, Ylva Wahlström Ödmann och Karin Janfalk.

Biskoparna Fredrik Modéus och Sören Dalevi har deltagit i utskottets överläggningar.